

23-05-2016

Kommissorium for servicetjek af demografimodellen

Sagsnr.
2016-0224853

Med indstillingen ”Demografiregulering af budget 2016 og budget-årene 2017-2020” (ØU 12. april, pkt. 6) besluttede Økonomiudvalget følgende:

Dokumentnr.
2016-0224853-9

3. at Økonomiforvaltningen i samarbejde med de demografiregulerede forvaltninger frem mod juniindstillingen udarbejder kommissorium for et servicetjek af kommunens demografimodel, således at demografimodellen fortsat tilgodeser forvaltningernes demografibetingede udgiftsbehov samtidig med, at kommunens serviceråderum fastholdes.

Sagsbehandler
Rikke Olsen

Revision af demografimodellen

På baggrund af den seneste befolkningsprognose vil der frem mod 2020 være stigende udgifter på alle de demografiregulerede områder, og den årlige udgift til demografiregulering vil i 2025 overstige 230 mio. kr. Økonomiforvaltningen vil derfor i samarbejde med de relevante forvaltninger udarbejde et kommissorium for tilpasning af kommunens demografimodel, som fortsat tilgodeser forvaltningernes demografibetingede udgiftsbehov samtidig med, at kommunens serviceråderum fastholdes. Kommissoriet forelægges Økonomiudvalget i forbindelse med juniindstillingen for budget 2017. Eventuelle ændringer i modellen kan indgå i budget 2018.

Om demografimodellen

Demografimodellen har til formål at sikre, at det politisk besluttede serviceniveau på børne-, ældre- og handicapområdet ikke påvirkes af demografiske ændringer.

Demografimodellen er en marginal model, hvilket vil sige, at den tildele midler ved at se på ændringen i antallet af borgere i målgruppen for kommunens velfærdsydelser. Ændringen i målgruppen ganges med en enhedspris, en kompensationsgrad, samt en dækningsgrad, der opdateres årligt på baggrund af nyeste politiske beslutninger og aktivitetsdata. Modellen opfanger således politiske prioriteringer samt ændring i aktivitet for den marginale ændring af målgruppen.

Baggrund

Ifølge den aktuelle befolkningsprognose vokser København med ca. 10.000 borgere årligt. Det giver øgede udgifter på de demografiregulerede områder, dvs. daginstitutioner, skoler og pleje af handicappede og ældre. I 2017 er udgiften til demografiregulering 160 mio. kr., og den årlige udgift vil stige fremover og nå næsten 250 mio. kr. årligt om ti år. Den akkumulerede udgift vil således være 3,1 mia. kr. for perioden 2017-2030.

Social- og Indenrigsministeriet opgør hvert år kommunernes placering på det socioøkonomiske indeks, som er beregnet på baggrund af data om bl.a. borgernes beskæftigelse, uddannelsesniveau, indkomst, handicap mv. På dette indeks er Københavns Kommune faldet fra 144 i 2007 til 120 i 2016, hvilket afspejler, at kommunens borgere er blevet bedre stillet og at befolkningssammensætningen ændrer sig. Den ændrede placering på det socioøkonomiske indeks medfører, at kommunens indtægter fra tilskud og udligning er ca. 150 mio. lavere hvert år end de ville have været, hvis den socioøkonomiske situation var uændret.

I 2015 blev demografimodellen justeret med en socioøkonomisk faktor, som tager højde for betydningen af den socioøkonomiske udvikling handicapområdet og med sund aldring, som afspejler den stigende levetid på ældreområdet. Samlet set medførte justeringen en reduktion af de demografirelaterede udgifter på 13 mio. kr. i 2016.

Der er således behov for at se på, hvorvidt den eksisterende reguleringsmodel i tilstrækkeligt omfang tager højde for, at kommunens nye borgere har et bedre socioøkonomisk udgangspunkt end de eksisterende.

Formål

På denne baggrund undersøges

- Udviklingen i- og niveauet for enhedspriser og kompensationsgrader i demografireguleringsmodellerne, herunder en gennemgang af retningslinjerne for beregning af kompensationsgrader og enhedspriser
- Udviklingen i dækningsgrader.
- I hvilket omfang den socioøkonomiske udvikling opfanges af den nuværende demografimodel.
- Den socioøkonomiske udviklings betydning for udgiftsreguleringen på det demografiregulerede område. Denne del af undersøgelsen tager udgangspunkt i den analyse af, hvordan udviklingen i Københavns Kommunes socioøkonomiske sammensætning påvirker kommunens udgiftsbehov, som Velfærdsanalyseenhedens styregruppe har bestilt hos Velfærdsanalyseenheden.¹

Undersøgelsen skal danne udgangspunkt for et beslutningsoplæg til det politiske niveau, der indeholder forslag til tilpasninger af de nuværende demografimodeller, som dels tilgodeser forvaltningernes demografibetingede udgiftsbehov, dels sikrer, at kommunens servicereadrum fastholdes.

¹ Kommissoret for Velfærdsanalyseenhedens analyse forventes forelagt styregruppen for Velfærdsanalyseenheden den 10. juni.

Undersøgelsen vil tage udgangspunkt i de demografiregulerede områder under Børne- og Ungdomsforvaltningen, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Socialforvaltningen.

Proces

Undersøgelsen foretages af Økonomiforvaltningen og Velfærdsanalyseenheden i samarbejde med Børne- og Ungdomsforvaltningen, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Socialforvaltningen i efteråret 2016 med henblik på afrapportering og fremsættelse af eventuelle anbefalinger til tilpasning af demografimodellen i forbindelse med Indkaldelsescirkulæret til Budget 2018.